

Αλεξανδρείας Θεόδωρος Β΄: «Στο πρόσωπο του μετανάστη και του πρόσφυγα συναντούμε το Χριστό»

Παγκόσμιο Συνέδριο Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού του ΠΣΕ

Με την ευκαιρία των εργασιών του Παγκόσμιου Συνεδρίου Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού του ΠΣΕ με θέμα: «Εί ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν» (Γαλ. 5,25), που πραγματοποιείται αυτές τις ημέρες (8–13 Μαρτίου) στη νεοσύστατη Επισκοπή Αρούσας και Κεντρικής Τανζανίας, κανονικής Εκκλησιαστικής Δικαιοδοσίας του Δευτερόθρονου Ελληνορθόδοξου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, ο Αλεξανδρινός Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας στην Αφρικανική Ήπειρο, Μακαριώτατος Πάπας και Πατριάρχης κ.κ. Θεόδωρος Β΄, σε χαιρετισμό του προς τους Συνέδρους, τόνισε τις ευθύνες των Χριστιανών για την συμβολή τους στον ευαγγελισμό των Λαών που δεν έχουν ακόμη ακούσει το Ευαγγελικό Μήνυμα της Σωτηρίας, καθώς επίσης και την ποιμαντική ανάγκη του επανευαγγελισμού των χριστιανών, για την κοινή αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων που απειλούν την ειρηνική συμβίωση των Λαών και τη Παγκόσμια Ασφάλεια.

Στο Συνέδριο συμμετέχουν 1000 Σύεδροι από εκατό σαράντα χώρες και πραγματοποιείται κάθε δέκα έτη, για να συντονισθούν καλύτερα οι προσπάθειες όσων ασχολούνται με τη διακονία της Ιεραποστολής.

Χαιρετισμούς απεύθυναν προς τους Συνέδρους ο Πάπας Ρώμης κ. Φραγκίσκος, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ.Βαρθολομαίος και ο Αρχιεπίσκοπος Καντέρμπερι κ. Τζάστιν Ουέλμι.

Μεταξύ άλλων, ο Αλεξανδρινός Προκαθήμενος κ. Θεόδωρος τόνισε ότι «ο αφρικανός άνθρωπος είναι ο ξένος άνθρωπος της εποχής μας, μετανάστης λόγω της φτώχειας, της ξηρασίας και των ασθενειών και πρόσφυγας, λόγω των συνεχόμενων πολεμικών συγκρούσεων και τρομοκρατικών φαινομένων. Είναι ο άνθρωπος που περιγράφει ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός.

Το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, με τη παρουσία του σε ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο, βρίσκεται μακριά από μισαλλοδοξίες, σωβινισμούς και προπαγάνδες. Ως βασικό στόχο του έχει την ενότητα των πάντων μέσα στην πολυμορφία και πολυποικιλότητα, καλλιεργώντας τον σεβασμό στο ανθρώπινο πρόσωπο, εναρμονίζοντας τις πολιτικές αντιθέσεις κοινωνιών και λαών, «έν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» και με βασικό γνώμονα την αγάπη του Χριστού «ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος... Σήμερα η Ευρώπη φρίττει και ιλιγγυά στο κύμα των προσφύγων και στη μετανάστευση, αλλά το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας βιώνει το γεγονός αυτό καθημερινά στην αχανή αφρικανική ήπειρο, όπου πολεμικές συρράξεις, εμφύλιες συγκρούσεις και βιβλικές φυσικές καταστροφές δημιουργούν κύματα εξαθλιωμένων προσφύγων και μεταναστών.

Αυτή την αδήριτη ανάγκη βιώνουν δεκάδες χιλιάδες αφρικανοί αδελφοί μας στην Νιγηρία, Ρουάντα, στη Σιέρα Λεόνε, στο Μπουρούντι, στο Κονγκό, στο Νότιο Σουδάν και σε πολλές άλλες περιοχές. Ανέστιοι και κατατρεγμένοι, πρόσφυγες και μετανάστες στην ίδια τους τη χώρα. Βλέποντας αυτές τις ψυχές του Θεού, τα χιλιάδες παιδιά που σε κοιτάζουν με τα μεγάλα δακρυσμένα μα και φοβισμένα τους μάτια, διαπιστώνουμε την ανάγκη συμμετοχής της Εκκλησίας στην αντιμετώπιση και επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων. Και αυτό είναι φυσικό, γιατί σκοπός της Εκκλησίας δεν είναι να παραμένει στο περιθώριο της ζωής, αλλά να προσεγγίζει τον άνθρωπο σε όλες τις πτυχές και εκφάνσεις της ζωής του.

Μόνο έτσι τον διακονεί κατά το παράδειγμα του Χριστού, που δεν ήρθε για να υπηρετηθεί, αλλά να υπηρετήσει και να προσφέρει την ζωή του «λύτρον ἀντί πολλῶν» (Ματθ. 20,28/Μαρκ. 10,45). Σκοπός της Ιεραποστολής είναι η εν Χριστῷ σωτηρία όλων των ανθρώπων. Ταυτόχρονα όμως η Ιεραποστολή δεν μπορεί να αδιαφορεί και για τη συμβολή της στο βαθμό που μπορεί στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων των

συνανθρώπων μας.

Οφείλουμε ως Χριστιανοί να φροντίζουμε για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργεί ο σημερινός τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Η εκμετάλλευση, η κοινωνική αδικία, η βία, η τυραννία, η ανεργία, ο πόλεμος, η τρομοκρατία, η μετανάστευση, ο φυλετισμός, η μόλυνση του περιβάλλοντος κλπ. αποτελούν ουσιώδη κοινωνικά προβλήματα που αφορούν και είναι φυσικό να ενδιαφέρουν τους πιστούς. Και το ενδιαφέρον γι' αυτά παραμένει μετέωρο, αν δεν θεμελιώνεται στον άνθρωπο ως πρόσωπο «κατ' εικόνα Θεού».

Επομένως, ως Χριστιανοί πρέπει να δεχόμαστε τον ξένο και το μετανάστη σαν ευλογία και ως δώρο Θεού.

Να αναγνωρίζουμε ότι όλοι έχουμε πλαστεί ως εικόνα του Θεού και έχουμε τα ίδια ανθρώπινα δικαιώματα για ζωή, εργασία, ελευθερία.

Να συμπαραστεκόμαστε στον πόνο και στη θλίψη των θυμάτων των διακρίσεων και να προσευχόμαστε οι Εκκλησίες να καλωσορίζουν ανθρώπους από κάθε φυλή, χρώμα και εθνικότητα».

Στη συνέχεια, παραθέτουμε τον Πατριαρχικό Χαιρετισμό του Αλεξανδρινού Προκαθημένου κ.κ. Θεοδώρου:

Χαιρετισμός της Α.Θ.Μ. του Πάπα και Πατριάρχου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ. Θεοδώρου Β΄

στο Παγκόσμιο Συνέδριο Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού, του Παγκοσμίου Συμβουλίου Εκκλησιών

με θέμα: «Εί ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν» (Γαλ. 5,25)

(8 -13 Μαρτίου, Αρούσα Τανζανίας)

Αγαπητοί Σύεδροι, Με την ευκαιρία των εργασιών του Παγκοσμίου Συνεδρίου Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού του Π.Σ.Ε. στην Αφρικανική Ήπειρ, από την Έδρα του σεπτού Παλαίφατου Ελλοροθόδοξου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής, την Μεγάλη Πόλη της Αλεξάνδρειας, χαιρετίζουμε τους συνέδρους που προέρχονται από όλες τις χώρες του κόσμου, από τις πέντε Ηπείρους και προσευχόμαστε μαζί σας, με τη βοήθεια του Θεού, για την ευόδωση των θεμάτων που θα εξετάσει το Συνέδριο, για ένα καλύτερο μέλλον για τη Παγκόσμια Κοινωνία, με τη συμβολή των Χριστιανών, για την ειρηνική συνύπαρξη των Λαών και τη κοινωνική ευημερία.

Η συμβολή του Παγκοσμίου Συνεδρίου Ιεραποστολής, που ξεκίνησε το 1910, στάθηκε το πρώτο σημαντικό βήμα για να ωριμάσει η πρωτοβουλία των Εκκλησιών μας, μετά τις μεγάλες τραγωδίες που έζησε η Ανθρωπότητα με τους δύο Παγκοσμίους Πολέμους, να δημιουργηθεί το Π.Σ.Ε, το ίδιο έτος που οργανώθηκε και ο ΟΗΕ, το 1948, για τη προστασία της Παγκόσμιας Ασφάλειας και την ειρηνική λύση πολύπλοκων προβλημάτων μέσω του διαλόγου.

Όπως εύστοχα τόνισε και ο Προκάτοχος μου εκ των Προέδρων του Π.Σ.Ε., μακαριστός Πατριάρχης Αλεξανδρείας Παρθένιος, «οι πρωτεργάτες της Οικουμενικής Κίνησης, ως γνήσιοι Μαθητές του Χριστού συνειδητοποίησαν τις ευθύνες τους για την ενότητα του Χριστιανισμού και την ενίσχυση της ορατής ενότητας της Εκκλησίας». Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια κινήθηκαν και οι εργασίες του Παγκοσμίου Συνεδρίου Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού, που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά πριν 60 έτη στην Αφρική, στην Γκάνα.

Συγχαίρουμε ιδιαίτερα τα Μέλη της Επιτροπής Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού, τα Μέλη

του προσωπικού του ΠΣΕ και της Κεντρικής Επιτροπής, για το θέμα και τη προετοιμασία του σημαντικού αυτού συνεδρίου που, όπως άριστα γνωρίζετε, θα κινηθεί σε τέσσερις κατευθύνσεις.

A. Η διακονία και η θεολογία της Ιεραποστολής σήμερα και ο ρόλος της για την ενότητα των Χριστιανών, τον επανευαγγελισμό όσων λέγονται Χριστιανοί αλλά τα έργα αυτών απέχουν εκ των έργων του Ιησού Χριστού και των Μαθητών του, καθώς επίσης και για τον ευαγγελισμό των Λαών που ακόμη δεν είχαν την ευκαιρία να ακούσουν το Λόγο του Χριστού.

B. Η οικουμενική διάσταση του Συνεδρίου για το ρόλο της Ιεραποστολής και του Ευαγγελισμού, για την ενίσχυση της ορατής ενότητας και συνεργασίας των Εκκλησιών, για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που απειλούν σήμερα την υπόθεση της παγκόσμιας ειρήνης και της ευημερίας των Λαών. Όλοι οι Χριστιανοί πρέπει να προβληματισθούν για το ρόλο της Ιεραποστολής, για την συμφιλίωση των Λαών, για κοινωνική δικαιοσύνη, για την εξάλειψη της φτώχειας, για ίσες ευκαιρίες παιδείας, υγείας και διατροφής για τα άπορα και ορφανά παιδιά, ως επίσης και για την προτεραιότητα στο διάλογο της αγάπης και της κατανόησης για αλληλοσεβασμό και ανεκτικότητα για την αντιμετώπιση συνεχόμενων εμπόλεμων και βίαιων συρράξεων και την πρόληψη αυτών.

Γ. Το σημαντικό αυτό συνέδριο, αφού γίνεται στην Αφρική, να γίνει ευκαιρία για να ακουστεί η φωνή της Αφρικανικής Ηπείρου, όχι μόνο για να τονισθούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι Λαοί της Αφρικής, αλλά για να δούμε και τα αίτια που τα προκαλούν, έτσι ώστε οι κοινωνικές αδικίες που ζούμε σήμερα στο Πλανήτη μας σε βάρος εκατομμυρίων ανυπεράσπιστων παιδιών, ιδιαίτερα στην Αφρική, να εξλειφθούν.

Δ. Είναι σημαντικό ότι ανάμεσα στους συμμετέχοντες συνέδρους στις εργασίες του Συνεδρίου αυτού, έχουν ιδιαίτερη παρουσία οι νέοι μας και, μάλιστα η για πρώτη φορά, αξιόλογη πρωτοβουλία της οργανώσεως θεολογικού Σεμιναρίου, για εκατό νέους θεολόγους από όλες τις Ηπείρους, προκειμένου να στελεχώσουν τις Εκκλησιαστικές μας Σχολές, για την Χριστιανική εκπαίδευση.

Με την ευκαιρία της επικοινωνίας μου μαζί σας, επιτρέψτε μου να στρέψω τη προσοχή σας στις ευθύνες των Χριστιανών για το πρόβλημα των Μεταναστών και των Προσφύγων, που αποτελεί σήμερα κορυφαίο πρόβλημα του κόσμου που ζούμε, κι οφείλουμε όλοι μας μέσα από την Ιεραποστολική μας διακονία, να δώσουμε προτεραιότητα, όχι μόνο ως χριστιανικό καθήκον, αλλά κι ως αυτονόητη ηθική ευθύνη του κάθε ανθρώπου. Χαίρομαι μάλιστα που, όπως με έχει πληροφορήσει και ο εκπρόσωπος του Πατριαρχείου μας και ημών, Σεβ. Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ.Σεραφείμ, μέλος της Κεντρικής και Εκτελεστικής Επιτροπής του ΠΣΕ, το θέμα αυτό θα έχει κεντρική θέση στις εργασίες του Συνεδρίου σας.

Θα ήθελα λοιπόν να τονίσω ότι, για τον κάθε χριστιανό που επιθυμεί να βιώσει το θέμα του Συνεδρίου σας «εί ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν» (Γαλ. 5, 25), οφείλει με την αρετή της διάκρισης να βλέπει τον κάθε μετανάστη και κάθε πρόσφυγα, ως ευλογία θεού.

Η Χριστιανική διδασκαλία δείχνει μία ιδιαίτερη ευαισθησία απέναντι στον μετανάστη και τον πρόσφυγα. Άλλωστε και ο ιδρυτής Της, ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, αρχίζει την επίγεια ζωή Του ως πρόσφυγας, όταν η αγία Οικογένεια καταφεύγει στην Αίγυπτο για να σωθεί από την απειλή του Ηρώδη (Ματθ. 2, 13-15) και συνεχίζει την επίγεια δράση Του, ως μετανάστης, μη έχων που να κλίνει την κεφαλήν Του. Γι' αυτό, ο σεβασμός του ανθρωπίνου προσώπου, η αναγνώριση του Ιδίου του Χριστού στο πρόσωπο του πρόσφυγα και του μετανάστη, επομένως και η απόρριψη κάθε μορφής συμπεριφοράς που προσβάλλει, υποβαθμίζει, αδικεί ή απειλεί τον πρόσφυγα και το μετανάστη, ο οποίος είναι εικόνα του θεού, αποτελεί ζήτημα γνησιότητας της πίστεώς του και βεβαίωσης για την ορθή πορεία του στα ίχνη του Χριστού, των Αποστόλων και των

Πατέρων της Εκκλησίας.

Ποιός λοιπόν, είναι ο «άλλος», ο μετανάστης, ο πρόσφυγας, ο «ξένος» για την Εκκλησία;

Ο «άλλος», ο μετανάστης, ο πρόσφυγας, ο «ξένος», είναι ο αδελφός μου. Συνεπώς, αφού είναι ο αδελφός μου, τότε δεν πρέπει να υπάρχει αντίθεση και φιλονικία, ούτε ακόμη και στην περιοχή της διανοίας: «Οὐ μισήσεις τόν ἀδελφόν σου τῆ διανοίᾳ σου» (Λευτ. 19, 17). Και όχι μόνο να μην μισήσεις, αλλά να μην καλλιεργείς ακόμη και το ψέμα εις βάρος του αδελφού σου. Απεναντίας, θα πρέπει να ανοίξεις το χέρι σου και να σταθείς βοηθός του: «Ἀνοίγων ἀνοίξεις τήν χεῖραν σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καί τῷ ἐπιδεομένῳ» (Δευτερονόμιον 15, 11). Δηλαδή, να ανοίξεις το χέρι σου και να γίνεις συμπαραστάτης στον αδελφό σου. Σ' αυτόν που είναι πτωχός και έχει την ανάγκη σου.

Ο «άλλος», ο μετανάστης και ο πρόσφυγας, ο «ξένος», είναι ο Ἴδιος ο Χριστός. Στο πρόσωπο του «άλλου», του «ξένου» συναντώ τον Ἴδιο τον Χριστό. Ο «άλλος» είναι η σωτηρία μου και, από τη σχέση που έχω μαζί του, εξαρτάται η είσοδός μου στη Βασιλεία των Ουρανών. Ο Ἴδιος ο Χριστός στο πρόσωπο του «άλλου», του «ξένου», του συνανθρώπου μου, τοποθετεί τον εαυτό Του.

Ο Κύριος μάς δίδαξε ότι, το μοναδικό κριτήριο για να είναι ο κάθε πιστός δίπλα Του, μέσα στην Εκκλησία Του, είναι η Αγάπη. Ειδικότερα, μάς δίδαξε ότι ως Χριστιανοί, πρέπει να αισθανόμαστε την ανάγκη να δώσουμε απεριόριστη Αγάπη προς τον πλησίον, ιδιαίτερα τον εμπερίστατο, ειδικότερα δε τον πρόσφυγα και τον μετανάστη, τον «ξένο», τον οποίο καλούμαστε να «συναγάγουμε» και να φροντίσουμε.

Η φιλανθρωπική μας φροντίδα προς τους πρόσφυγες και τους μετανάστες, πρέπει να είναι ένα από τα σπουδαιότερα καθήκοντα του χριστιανού, γιατί έχει ως κίνητρό της την αγάπη προς τον πλησίον.

Ποια, όμως είναι η έννοια του «πλησίον»; Πλησίον «κατά την χριστιανική διδασκαλία δεν είναι μόνο ο τοπικά ή κοινωνικά πλησίον, ο συγγενής, ο ομοεθνής ή ο ομόθρησκος και ομόδοξος (...). Ο πλησίον δεν προσδιορίζεται με εξωτερικά στοιχεία, αλλά δημιουργείται με την αγάπη και υπηρετείται με την προσφορά και τη θυσία. Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο ως Μεσσίας, δηλαδή ως Σωτήρας και μεσίτης μεταξύ Θεού και ανθρώπων. Και πραγματοποιεί το έργο αυτό προσεγγίζοντας τον άνθρωπο ως πλησίον. Εμφανίζεται ως πεινασμένος, διψασμένος, ξένος, γυμνός, άρρωστος, φυλακισμένος που χρειάζεται βοήθεια, φιλοξενία και συμπαράσταση. Στον άνθρωπο απόκειται να δεχθεί να ανταποκριθεί στην έλευσή Του. Και αν προσφέρει στον Χριστό τροφή, πόση, στέγη, βοήθεια, τότε ο Ἴδιος ο Χριστός γίνεται γι' αυτόν τροφή, πόση, στέγη, βοήθεια και αιώνια ζωή. Στο πρόσωπο του πλησίον υπάρχει ο Ἴδιος ο Χριστός. Γι' αυτό, κάθε προσφορά που γίνεται προς τον πλησίον, αποτελεί σε τελική ανάλυση προσφορά προς τον Χριστό, όπως και κάθε άρνηση προσφοράς προς τον πλησίον αποτελεί άρνηση προσφοράς προς τον Χριστό. Η πραγματική ζωή του ανθρώπου βρίσκεται στο πρόσωπο του πλησίον».

Ας έλθουμε, τώρα, στην Αφρική του σήμερα, περιοχή της δικαιοδοσίας μας. Ο αφρικανός άνθρωπος είναι ο ξένος άνθρωπος της εποχής μας, μετανάστης λόγω της φτώχειας, της ξηρασίας και των ασθενειών και πρόσφυγας λόγω των συνεχόμενων πολεμικών συγκρούσεων και τρομοκρατικών φαινομένων. Είναι ο άνθρωπος που περιγράφει ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός.

Το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας, με τη παρουσία του σε ολόκληρη την αφρικανική ήπειρο, βρίσκεται μακριά από μισαλλοδοξίες, σωβινισμούς και προπαγάνδες. Ως βασικό στόχο του έχει την ενότητα των πάντων μέσα στην πολυμορφία και πολυποικιλότητα, καλλιεργώντας τον σεβασμό στο ανθρώπινο πρόσωπο, εναρμονίζοντας τις πολιτικές αντιθέσεις κοινωνιών και λαών, «έν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης» και με βασικό γνώμονα την αγάπη του Χριστού «ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειότητος».

Σήμερα η Ευρώπη φρίττει και ιλιγγιά στο κύμα των προσφύγων και στη μετανάστευση, αλλά το Ελληνορθόδοξο Πατριαρχείο Αλεξανδρείας βιώνει το γεγονός αυτό καθημερινά στην αχανή αφρικανική ήπειρο, όπου πολεμικές συρράξεις, εμφύλιες συγκρούσεις και βιβλικές φυσικές καταστροφές δημιουργούν κύματα εξαθλιωμένων προσφύγων και μεταναστών.

Αυτή την αδήριτη ανάγκη βιώνουν δεκάδες χιλιάδες αφρικανοί αδελφοί μας στην Νιγηρία, στη Ρουάντα, στη Σιέρα Λεόνε, στο Μπουρούντι, στο Κονγκό, στο Νότιο Σουδάν και σε πολλές άλλες περιοχές. Ανέστιοι και κατατρεγμένοι, πρόσφυγες και μετανάστες στην ίδια τους τη χώρα. Βλέποντας αυτές τις ψυχές του θεού, τα χιλιάδες παιδιά που σε κοιτάζουν με τα μεγάλα δακρυσμένα μα και φοβισμένα τους μάτια, διαπιστώνουμε την ανάγκη συμμετοχής της Εκκλησίας στην αντιμετώπιση και επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων. Και αυτό είναι φυσικό, γιατί σκοπός της Εκκλησίας δεν είναι να παραμένει στο περιθώριο της ζωής, αλλά να προσεγγίζει τον άνθρωπο σε όλες τις πτυχές και εκφάνσεις της ζωής του.

Μόνο έτσι τον διακονεί κατά το παράδειγμα του Χριστού, που δεν ήρθε για να υπηρετηθεί, αλλά να υπηρετήσει και να προσφέρει την ζωή του «λύτρον αντί πολλών» (Ματθ. 20, 28 / Μαρκ. 10, 45).

Σκοπός της Ιεραποστολής, είναι η εν Χριστώ σωτηρία όλων των ανθρώπων. Ταυτόχρονα όμως, η Ιεραποστολή δεν μπορεί να αδιαφορεί και για τη συμβολή της στο βαθμό που μπορεί, στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων των συνανθρώπων μας. Οφείλουμε ως Χριστιανοί, να φροντίζουμε για την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργεί ο σημερινός τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Η εκμετάλλευση, η κοινωνική αδικία, η βία, η τυραννία, η ανεργία, ο πόλεμος, η τρομοκρατία, η μετανάστευση, ο φυλετισμός, η μόλυνση του περιβάλλοντος κλπ, αποτελούν ουσιώδη κοινωνικά προβλήματα, που αφορούν και είναι φυσικό να ενδιαφέρουν, τους πιστούς. Και το ενδιαφέρον γι' αυτά παραμένει μετέωρο, αν δεν θεμελιώνεται στον άνθρωπο ως πρόσωπο «κατ' εικόνα θεοῦ».

Επομένως,

Ως Χριστιανοί, πρέπει να δεχόμαστε τον ξένο και το μετανάστη σαν ευλογία και ως δώρο θεού.

Να αναγνωρίζουμε ότι όλοι έχουμε πλαστεί ως εικόνα του θεού και έχουμε τα ίδια ανθρώπινα δικαιώματα για ζωή, εργασία, ελευθερία.

Να συμπαραστεκόμαστε στον πόνο και στη θλίψη των θυμάτων των διακρίσεων και να προσευχόμαστε οι Εκκλησίες να καλωσορίζουν ανθρώπους από κάθε φυλή, χρώμα και εθνικότητα.

Μετ' ευχών καί αγάπης Χριστού

Θεόδωρος Β΄

Πάπας καί Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής